

اجیران دولتی در افغانستان جنگ های قرار دادی با مؤسسات شخصی

لوموند دیپلماتیک
نویسنده دو مینیکی شارلینه (*)

وزیر عدلیه آمریکا در باره فیصله یکی از محاکم آن کشور مبنی بر تبرئه پنج تن از اعضای یکی از مؤسسات شخصی نظامی بنام "آب سیاه" (Blackwater) که در سال ۲۰۰۷ در بغداد بالای مردم ملکی فیر نموده بودند، تصمیم به تمیز خواهی گرفت. تبرئه این اشخاص از طرف محکمه باعث تنفر و انزجار مردم عراق گردیده و نقش مبهم این کمپنی های شخصی نظامی را برجسته می ساخت. فعلاً این نوع فعالیت ها در افغانستان نیز انکشاف نموده و این مؤسسات با سرمایه گذاری های شان در افغانستان بهره کافی به دست آورده اند.

جریده نیویارک تا به مورخه ۱۹ اگست ۲۰۰۹ افشا نمود که دستگاه سی آی ای (مرکز استخباراتی آمریکا) در سال ۲۰۰۴ با مؤسسه "آب سیاه" (Blackwater) توافق نموده بود تا در چوکات یک ماموریت مخفی، تعدادی از اجیران این مؤسسه را برای تعقیب و کشتار رهبران القاعده بگمارد. این مؤسسه بر علاوه آن وظیفه داشت تا گروه هائی را برای یک سلسله عملیات مخفی جلب نموده و تمرین دهد. مبالغ بل هائیکه از طرف سی آی ای در وجه این مؤسسه تادیه شده است به میلیون ها دالر بالغ میگردد، بدون اینکه بینی کسی خون شده باشد. این موضوع را همین روزنامه از قول مسؤولین برحال و متقاعد امریکائی بیان میکنند.

بعد از بروز مناقشات بین اعضای این مؤسسه خصوصاً نسبت فعالیت های مغشوش آن در عراق، مؤسسه مذکور نام خود را از "آب سیاه" (Blackwater) به "اکس ای سرویس" (Xe Service) تبدیل نمود.

پنج تن از کارمندان اجیر این مؤسسه که در ۱۶ سپتمبر ۲۰۰۷ یک قطار موترهای رسمی وزارت امور خارجه آمریکا را در عراق مشایعت میکردند، بروی مردم آتش کشوند و چهارده نفر از اهالی ملکی را کشتند. قرار نتیجه تحقیقات سرویس های مسؤول امریکائی تعداد کشته شدگان این حادثه به چهارده تن میرسد در حالیکه راپور تحقیقات مسؤولین عراقی، تعداد کشته شدگان را هفده نفر ثبت نموده اند. به همین مناسبت پنج تن متهم این حادثه از طرف یک محکمه امریکائی تحت محاکمه میباشند.

با وجود این پیش آمد ناهنجار (Bavure) و واقعات سهمگین دیگر در عراق این مؤسساتی که به قراردادی ها معروف اند، منبعده ساحه فعالیت های خود را بطرف افغانستان کشانیده اند و مصروف عین فعالیت ها در این کشور می باشند. بتاريخ ۵ می ۲۰۰۹ چهار تن از همین قراردادی های "آب سیاه" که در افغانستان تحت نام "چتری" (Paravant) فعالیت دارند به طرف موتری فیر کردند که در اثر آن یک نفر ملکی کشته شد و چهار تن دیگر مجروح گردید. باوجود عدم وضاحت در این حادثه بتاريخ ۷ جنوری ۲۰۱۰ دو تن از این قراردادی ها از طرف څارنوالی فیدرال امریکا متهم اعلان شدند.

یک موقف حقوقی بسیار مغشوش:

از آوان بوجود آمدن شان در سال ۱۹۹۰م مؤسسات نظامی شخصی (SMP)(۱) به سرعت چشمگیری انکشاف کردند. این مؤسسات امروز نه تنها از نظر عسکری بلکه از نگاه اقتصادی نقش عناصر مهم را در منازعه های منطقوی اجرا میکنند.

مارکیت جهانی این نوع فعالیت های شخصی در جهان به (۷۰ میلیارد یورو) معادل

Photo Google

معادل یکصد میلیارد دالر امریکائی می رسد. ظهور این کمپنی های شخصی بعد از ختم جنگ سرد در امریکا آغاز گردید، چه امریکا تصمیم گرفت کارمندان اردوی امریکا را بطور جدی کاهش دهد. در سال های ۲۰۰۱-۲۰۰۶ وقتی وزیر دفاع امریکا، دونالد رفسفلد (Donald Rumsfeld)، تصمیم گرفت برخی از امور نظامی و صلاحیت های آنرا به کمپنی های شخصی انتقال دهد، این کمپنی ها بصورت برق آسا انکشاف کردند. او میخواست با این اقدام از

یک جانب مسیر توجه اعضای کانگریس و افکار عامه آمریکا را تغییر دهد و از جانب دیگر اجرای وظایف مخفیانه اردو را سهولت بخشد.

تعداد کارمندان این کمپنی های شخصی تنها در افغانستان به یکصد و سی تا یکصد شصت هزار نفر تخمین می شود. (۲) که این تعداد بزرگ قراردادی های کمپنی های شخصی عسکری از افغانستان دومین صحنه تیاتر جهان را بعد از عراق (۳) بوجود آورده است. با آمدن سی هزار عسکر تازه نفس آمریکا میتواند به زودی تعداد مجموعی آن از ۱۶۰ هزار هم تجاوز نماید، چه با آمدن سی هزار سرباز جدید اقل پنجاه و شش هزار کارمندان قراردادی های شخصی دیگر هم عازم افغانستان خواهند شد، که به این صورت مجموع کلانترین رقم سربازان آمریکائی در خارج آن سرزمین و در تاریخ اضلاع متحده آمریکا خواهد بود.

مشهورترین این کمپنی ها اینها اند :

Xe (Blackwater) , DynCorp , Military Professional Resources Inc. (MPRI) , Kellogg Brown & Root (KBR) (۴)

Photo Google

اینها همه در داخل یک سازمان شخصی بنام (کمپنی شخصی امنیت افغانستان) دور هم جمع شده اند. یک حصه بزرگ فعالیت های شان را به جریان انداختن منابع مالی کمک های جهانی برای احیای مجدد اردوی افغانستان تشکیل می دهد.

با آنکه چنین وانمود شده است، این قراردادی ها در پهلوی خدمات اردوی آمریکا معاونت و فعالیت میکنند، ولی قراین نشان میدهد که موقف حقوقی این کمپنی ها بسیار مغشوش است و در پشت پرده در کنار فعالیت آنها منافع بزرگ اقتصادی پنهان است که نوع جنگ را در ساحه تعیین میکند. در واقع در عقب این همه مؤسسات متعدد، منافع مالی بزرگ مشترک اینها و گروپ های صنعتی آمریکا نهفته است. عده زیاد این کمپنی های شخصی و قراردادی در سال ۲۰۰۱ زیر عنوان تصاحب منافع و سود مشترک ایجاد شدند.

از جانبی ایجاد و انکشاف این مؤسسات شخصی برای احیای مجدد صاحب منصبان و سربازان متقاعد و بیکار اردوی آمریکا سازماندهی شده است. به همین علت است که اکثر اراکین مهم این کمپنی ها را صاحب منصبان منفک شده از اردو و بیکار قوای عسکری آمریکا تشکیل میدهند. اینها سعی دارند در پهلوی بدست آوردن منافع سرشار مالی مسیر کاری (کاریبر) خود را هم دوباره مهیا ساخته و تماس های خویش را با ادارات دولتی و شخصی برقرار سازند. تماس های این افسران عالی رتبه سابق اردوی آمریکا با جهان سیاست و (پنتاگون) وزارت دفاع اضلاع متحده بصورت تنگاتنگ برقرار است. این نزدیکی خدمات رسمی و مؤسسات شخصی نظامی از یکطرف برای مقامات آمریکائی یکنوع سهولت را در اصلاحات لازم مهیا می سازد و از جانب دیگر یکنوع گریز از تعقیب میباشد. قوای آمریکا، انگلستان و دیگران در افغانستان برای ظفر در جنگ آمده اند. چندی قبل یک کارمند انگلیسی مربوط به یکی از این مؤسسات گفت: " هر قدر جنگ و عدم امنیت دوام کند به مفاد ما است. (۵)" (این گفته ها هرگز و با تأسف با استقرار امنیت در افغانستان و صلح در این کشور سر سازگاری ندارد. مترجم)

این مؤسسات عسکری شخصی بنا بر نفوذ بالای مراکز عالی نظامی آمریکا و متحدین و بنا بر روابط همه جانبه بین المللی شان در مورد اتخاذ تصامیم نظامی مربوط عملیات مختلف دست بالا دارند. بدین مناسبت کارمندان (MPRI) (۶) در همه رده های دستگاه اداری و نظامی قوای بین المللی برای امنیت افغانستان (ISAF) از یکجانب و در نهاد های امنیتی افغان از جانب دیگر دیده می شوند و نقش مربی نظامی در مقامات عالی را دارند. همچنان وظیفه انشای دکترین یا مسلک اردوی ملی افغانستان را بر عهده دارند، و در چوکات (CTAG) گروپ مشاورین آموزش نظامی، تربیه امران نظامی کابل و متخصصین عسکری را بر دوش دارند.

این مؤسسات با داشتن معلومات وسیع صحنه جنگ ناشی از ماموریت های طولانی دو تا چهار سال از موقعیت خوبی آگاهی دارند. این تجربه برای مقامات عالی نظامی متحدین که ماموریت های شان بیش از شش ماه دوام نمی کند قابل اهمیت بسزا میباشد. تجارب فوق الذکر به مقامات اجازه همکاری دائمی را داده و حتی باعث ارتقای عملیات (SMP)(۱) و بیشتر مقامات عالی نظامی که برای شان ضرورت است، میگردد.

به اساس منابع رسمی وزارت دفاع فرانسه بودجه ای که برای مؤسسه (MPRI)(۲) بخاطر تهیه دکترین نظامی افغانی اعطا شده دوصد ملیون دالر یا ۱۴۰ ملیون یورو برای آموزش قوای (ANA)(۳) اروی ملی افغانستان به ۱,۱۸ ملیارد یورو بالغ میگردد.

بنا بر آن (SMP)(۴) کدام علاقه ای برای صلح و از اینکه اردوی ملی افغانستان فعال شود ندارد. اینکار همچنان از ضرورت قراردادیان کاسته و طبعاً علیه منافع شان می باشد. ایشان دانش خویش را انتقال نداده و ترجیح میدهند بجای اینکه به ایشان مشوره های مفید بدهند خود شان عوض ارگان های افغانی فعالیت کنند.

آمر (ANATC)(۵) قوماندانی ترینینگ دوکترین اردوی ملی، جنرال گلبار اظهار داشت که تاریخ معین کنترول ملی دکترین نظامی را از (ANA)(۶) اردوی ملی افغانستان ندارد. موصوف از این قیمومیت شاکی هم نیست، در صورت عدم موافقت، این جنرال قدرت را از دست خواهد داد.

بنا بر آن (MPRI)(۷) انحصار کامل تهیه دکترین نظامی افغانی را بدست دارد چیزیکه به (MPRI)(۸) قانون، حق قانونی و دوامدار معاونت میدهد مگر مؤسسه هم میداند که باید خود را ظاهراً همکار نشان دهد.

قرار اظهار (DynCorp) دکترین لوژستیک اردوی ملی افغانستان منحیث یک اورگان حمایه دسته نظامی هوایی بدون قید و بدون تاریخ معین میباشد.

ترکیب "آموزش" یک حصه بسیار خوب پول آور است هر گاه اردوی ملی افغانستان ۸۰۰ مربی را برای برنامه مبارزه با بی سواد می گمارد ریسرج بازگشت سرمایه گذاری نهایت پر منفعت کمپنی های خصوصی نظامی (SMP) را تشویق می کند تا به خدمت مربیون دوام بدهد. ظاهراً افزایش ظرفیت تعلیم داخلی نظامی افغانی مطابق به تعداد مجموعی آنچه که عاجل است نمی باشد عین موقعیت در مورد لوژستیک توسط (RM-ASIA) تأمین میگردد. نکته مهم دیگر انحصار مؤسسات نظامی خصوصی برای هیچ نوع قید زمان برای تربیه تخنیکرهای افغانی در نظر گرفته نشده.

در اینجا نیز مفاد مالی کمپنی های که هزاران قراردادی را می گمارند با مفاد نظامیان (ISAF) متفاوت است و هیچ گونه ظفری در کوتاه مدت مطمع نظر و امید نیست کمپنی های خصوصی نظامی (SMP) تغییر آنی عساکر اوپراتیفی را ندارند باید بالای وقایع جاری اقدام کرد و در صورت لزوم سطح اوپراتیفی و استراتیژیک را پائین آورد. در این مورد آنها از یک موقع مساعد تحکیم موقف آنها استفاده خواهند کرد. سیستم تربیه واحد های نظامی توسط استادان دولتی و خصوصی جنرال انکلیسی (Neil Baverstock) که قومانده گروه آموزش (CTAG) را که در نزدیکی کابل است براه انداخته است این نوع تحول ایجاب قابل ملاحظه از دید ضرورت تعلیمات را نموده و راه را برای قرار دادیان که قبلاً در نظر گرفته شده و سربازان ایکه از عراق اخراج شده اند به سرزمین افغانستان گسیل دارند.

اثر ویرانی علیه مردم

به منظور آمادگی تجارب (<<retex>>) در (ANA)(۹) اردوی ملی افغانستان با تعداد قرارداد صورت گرفته معلومات مهم بدست آمده برای این قراردادیان یک دید عمومی بوده برای تقویت موقف استراتیژیک در چار چوب عملی بهترین امکان تربیه عساکر افغانی می باشد. عساکر کرائی برای بی اعتبار سازی مداخله بین المللی مثلیکه در عراق صورت گرفته سهم گرفت. تنها با سیر ذریعه موثر در سرک های کابل میتوان گفته بالا را مشاهده کرد.

وضع و پیش آمد خشن بعضی اعضای کمپنی های خصوصی نظامی (SMP) شیبج توپ های سینمائی کاریکاتوری می باشد.(۱۰) اثر فوق تخریب کننده است. یک عضو پارلمان افغانستان گفت مردم افغانستان یک عسکر (ISAF) را از یک عسکر قراردادی فرق کرده نمیتوانند. با درنظرداشت عموماً پیش آمد تحریک آمیز شدید عساکر شخصی (عساکر کرائی) وضع روز بروز میهم تر شده میروند. چطور میتوان با یک جریان شورشی مجادله

قانونی کرد؟ در حالیکه قوای ملل متحد خودش عساکر اجیر را استخدام میکند و انگیزه آن تأمین صلح نمی باشد. بالاخره سوال اخلاق پرسونل گماشته شده و امنیت آن مطرح بحث است. افصحاح زندان "ابوغریب" که بیشتر از نصف تحقیق کنندگان و ترجمانان را که از طریق (CACI) نیتان و کسی استخدام شده بودند شکاف عمیقی بین اخلاق نظامی بوجود آورده است. کمپنی های خصوصی نظامی (SMP) در حالیکه در چارچوب حقوقی عملی کرده نتواند فهم و ادراک ایساف را توسط افغان ها مغشوش می سازد.

سؤال دیگر از جمله سؤالاتی که خدمات نظامی در چوکات خارج سازی نظامی داخل گردید.

کی چه میکند؟

مفکوره جامعه نظامی خصوصی به دو نوع مؤسسه اطلاق میگردد. موسسات امنیتی خصوصی این مؤسسه کمک های از قبیل حفظ و مراقبت و آموزش قوای حکومتی مراقبت هوایی، ماین یابی، اعمار مجدد زیر بناهای نظامی و لوژستیک از وظایف شان می باشد. موسسات نظامی خصوصی مرکب است از مؤسسات نظامی که مستقیماً در فعالیت های نظامی اشتراک کرده و جریان یک تشنج یا بحران سیاسی را با مداخله خود تغییر میدهد و در حال حاضر مؤسسات نظامی در فرانسه به حیث یک بنیاد خصوصی مجهول عرض وجود کرده است. خصوصی سازی جنگ مخصوصاً سؤال موقف قراردادیان مطرح بحث می باشد. آیا اینها اجیران جنگی اند یا قوای نظامی قانونی؟ در صورت گرفتاری شان چه رویه قانونی باید در مورد شان اتخاذ شود؟ چه مؤسسه علیه کارمند و پیش آمد آن باید در نظر گرفته شود؟ که باید مسؤل شناخته شود؟ آیا دولت یا مؤسسه؟ صلاحیت بنیاد حقوقی و قضائی در مورد شان چیست؟

برای معلومات بیشتر به اسناد جلسه کولیز دو فرانس (Collège de France) که توسط مطالعه و تحقیق در مورد حقوق بین الدول (Cerdin) بتاريخ ۲ جولای ۲۰۰۹ منعقد شده بود مراجعه شود. عنوان آن چنین بود "نقش قوه ثالث در مناقشات نظامی برای حمایت مردم ملکی."

پایان

(*) خانم ماری دومینیک شارلینه دکتور حقوق بوده و استاد مطالعات ستراتژیک انستیتوت نظامی فرانسه در پاریس میباشد. او از ماه فروری تا اگست سال ۲۰۰۸ بحیث مشاور سیاسی جنرال فرانسوی قوماندان عمومی قوای بین المللی در افغانستان بوده است.

(۱) (SMP) (Société Militaire Privée) یا (Military Privat Society) (کمپنی های شخصی نظامی)

(۲) قرار یک راپور سرویس تحقیقی کانگریس که در واشنگتن پست ۱۶ دسمبر ۲۰۰۹ به نشر رسیده است.

(۳) در سال ۲۰۰۷ وزارت دفاع امریکا در کنار یکصد و شست هزار سرباز اصلی اردویش، به تعداد یکصد و نود و پنج هزار کارمندان قرار دادی این مؤسسات را در عراق در خدمت داشت.

(۴) این کمپنی قبلاً یکی وابستگان کمپنی هبلی بُرتون (Halliburton) بوده است.

(۵) اجیران قراردادی در افغانستان دو بالائی میکنند، نام مقاله ایست که از قلم ریمی اوردان در لوموند دیپلوماتیک جون ۲۰۰۹ به نشر رسیده است.

(۶) MPRI عبارت از یک جناح (ال - ۳) کومینیکیشن است که توسط یک تعداد جنرال های امریکائی ساخته شده است و عبارتند از: جنرال کارل ادوارد ویوانو لوی درستیز قوای زمینی اردو های امریکا در جنگ اول گولف - و جنرال هری ادوارد سویستر مدیر سابق استخبارات وزارت دفاع ملی امریکا. این مؤسسه بیشتر از سه صد نفر جنرال های امریکائی را استخدام کرده است.

(۷) اردوی ملی افغانستان (ANA)

(۸) (ANATC) قوماندانی ترینینگ دوکترین اردوی ملی افغانستان (Afghan National Army Trainig Command)

(۹) شباهت صحنه ها با "بچه های" فلم های جنگی امروز واقعا تکان دهنده است. تصویر (Arnold Schwarzenegger) آرنولد شوارزینیگیر.